

“Sıradışı ev nedir?” mi?

“Sıradışı” gibi kavramlar, gündelik kullanımlarımızda, biricik, özel bir durumda ağzımızdan bir çırpıda çıkan yorumlar , o duruma özgü bir duyguyu aktardığı için iletişim arızası çıkarmaz. Ama bunu o duyguyu aktarandan ve o duyguya sebep olandan ayıklayıp jenerik bir durum olarak aktarmaya çalışmak, tam bir arızadır. Çünkü sizi o kavramı yaratan ilişkiler bütününden kopartarak paralize olmanıza sebep olur.

“Sıradışı ev nasıl bir evdir ?” işte böyle sorulardan biridir. Bir delinin kuyuya taş atması, kırk akıllının onu çıkaramamasına sebep olur. Sıradışı ev yok mudur evet vardır. Onu gösterebilir ve sana neden sıradışı geldiğini anlatırsın. Ama sıradışı ev nedir dersin, genelleştirilemez birşeyi genelleştirmeye çalışır.

Anlatılamazlardan anlatılır bir durum yaratmaya çalışırsın. Bu durumu akademik bir deformasyon olarak görmüşümdür hep. Sonuçta zorlar, biricik olanların toplamından bir anlam çıkarmaya çalışırsın. Bazı şeylerin genelleştirilemez olduğuna inanan biri olarak nitelikleri niceliksel bir toplama indirgeme tehlikesinin asıl olana değil, kurmaca olana dikkatleri çekmesinden olsa gerek...

Peki bu öngörülerim üzerinden kendimi zorlasam ve genelleştirilemez bir durumu ifade etmeye çalışsam ne diyebilirim diye soruyorum kendime...

Herhalde şöyle denebilir; “kendine ait biricik olanı, dışa vurabilen, hissetirebilen, ya da yaşanan deneyimi sadece kendi üzerinden özel ve biricik kılan ev” ler sıradışı olabilir diyebilirim. Ancak benim için özel olan ve yeni olan deneyim başkası için olmayabilir. Ve o yapıyı yalnızca benim için sıradışı yapar.

Genellemeye çalışırsak bu yapı sıradışı mıdır? Ne bileyim ben. Yahu şu taşı kuyuya atmayın derim. Peki huzurumu kaçırmak pahasına sorayım; acaba hepimize sıradışı gelebilecek bir ev var mıdır ? Peki bir taktik uygulayıp dil aracılığı ile tersten soralım rahatlayalım. Sıradan olan ev var mıdır ki? Sıradışı ev olsun.

Ancak dil de öyle bir yapıdır ki, kullandığınız her ifade açılmayı bekleyen yeni kavramlar ve anlatıları talep etmeye başlar. Dil içinde bu oyunu sürdürür, zihinsel bir egzersiz yapar, söz hedonizmimiz içinde mutlu olabiliriz.

Dil içinde, belki de kendi gerçekliğimizin sınanmasında faydalı olacak egzersiz gibi görülebilir bu.

Ancak neden, daha gerçekçi olan özel deneyimlerimizin içindeki biricik durumlarımızın niteliklerini ıskalama potansiyeli yüksek olan “sıradışı ev nasıl bir evdir” sorusunu soralım.

Boğaçhan Dünderalp